

Jindra

Román z českého života od J. Klieperry.

Od té doby, až jej častěji v Praze navštěvovali mladí Jarýnové, z nichž mladší Prokop studoval nyní již práva a starší meškal na cestách a hospodářských znamenitých učilních v cizině, přece poměr druhdy tak přátelský vše a více pomalu se uvolňoval, tak že obě strany sobě jaksi se odcizovaly a vzdalovaly.

Těžký žal způsobila v srdeci Lápy před náhlá zpráva, že ho došla před šesti lety, oznamující úmrtí — Jindřicha. Lápa chtěl v prvním okamžiku pohnutí a rozehřívání spěchat k rakvi její, aby ji mrtvou ještě naposledy ušel. Avšak jakým právem, jak směl přistoupiti k mrtvole její? Nebyl by tím rušil všechny zvyky a zvyky, jimiž zvěčnělá v poslední době svého žití obklopena byla? Nevydával se tím hněvu a vstátnosti i opovržení hraběte a celého jeho okolí?

A přece by snad byl, pomínuv věškeré ohledy, vyplnil záměr tento, kdyby mu v tom úplně byla nezabráněna náhlá choroba a nemoc, do níž ranou touto upadl.

Co jeho Jindra pochovávali, zápasil Lápa sám se životem a smrtí. A když pak z nebezpečné nemoci prošel, a pomalu paměť i vědomí a rozvaha se mu vracely, tu přával si, kdyby i on byl poklesl do hrobu. Avšak jeho silný duch i tu zvířel. Když povstal a se zotavil, jevil se již klidně. Věděl, že blaho jeho vlastní jest na vždy a na dobro již ztroskotává, avšak obral si jiný cíl neméně důležitý a světlejší i vznešenější. Těšil se bez hluku vytkl sobě za úkol doživotní, pracovati ještě neuváženěji a snažněji ku blahu vlastní. A od čle tohoto neustupoval ani na krok, namáhaje se a pracuje k tomu anahou i pilností mravenčí. Viděl tento svůj úkol i čil ve své rozsáhlosti, obrovitosti před sebou, věděl, že to není ešl dosažitelný úplně jednotlivci, ba ani celému zástupu mužů sebe nadanějších a statečnějších, avšak viděl spásu a jistě blaho vlastní v budoucnosti jen v budoucím zdárném pokolení. A to byl jeho cíl. K výchování zdárnému, ku vyspění statečných, nadějných, hodných pokolení budoucích obracel všechnu píl, všechnu snahu, všechnu práci až do vysnění. Věděl a byl o tom přesvědčen z dějů našeho národního znovuzvzkříšení, že jednotlivci v našich poměrech, kde osvěta a čilý národní i vědecký ruch a zase čilý vzdělávací a mladé, vzdělávající se pokolení soustředění jsou v jednom ohnisku a středu, v naší Praze, působil se zdarem a výsledkem požehnaným; že právě u nás jednotlivci mužové přispěli ku probuzení a vzkrísení národa našeho takřka záračně, slavně, i doufal pevně, že i jeho snažení za poměry nyní utěšenějších, u mladěze daleko pokročilejší, pro národní vše nadšené a horující, nemine se s cílem, a že, bude-li moci po dlouhou řadu let účinně a horlivě působiti, k lepší budoucnosti národa našeho přispěje i on značnou hřívnou svou.

A věda, že jen práce, práce usilovná, činnost neumdlévající nás spásí a povznes, chtěl i teď přisednouti opět ku práci své, když se klepalo na dveře; a pak se otevřely, vstoupil jimi vysoký, silný pán, veda za ruku spanilého hošíka, asi sedmiletého.

Lápa rychle se obrátil, při pohledu na vstupující se zarazil a pak zvolal: "Jak? Je-li možná! pane Jarýne!" a spěchal přehozím v ústrety.

"Přicházíme neočekávaně — víte, milý professore?" zvolal z úst pana Jarýna, který mu podával z daleka ruku.

Oba muži se setkali a pohlédli si upřímně do tváře, a podívno, v zrácích obou zalesky se pravie. Nastalo chvíli mlčení, co pravie vzájemně si tiskli.

A tise bese slova hleděl pan Jarýn v krásnou tvář Lápy, jako by chtěl si podobu jeho, kterého již nyní několik let neviděl, pevně vklebniti v paměť. Při pohledu tom silněna a pevněna mužů kalily se zrsky, bolestně trbnuil několikrát se objevilo kolem jeho úst, a dojetí jeho násilně přemáhán a

tlumovaně končilo hlubokým pozdechem. Zdálo se, že pan Jarýn poprvé dnes porozuměl tém pevným mužným tahům v tváři Lápy, ale oduševnělým těžkým utrpením i duševním namáháním.

I zraky Lápy spočívaly na tváři Jarýnové s živým pohnutím. Jarýn byl nyní muž asi šestapadesátiletý, dosud plný síly; ale život ošinný a z mládí namáhavý a i později mnohými starostmi zakalovaný i v tuto zdánlivě lezeznou postavu a tvář vtiskl pečet nesmazatelnou. Jeho vlas i vous posud hustý zaskvíval se již mstvy stříbrným leskem a jakkoli tvář jeho kvetla zdravým nádechem, přece vryly se v obličej jeho již mnohé vrásky, oko jeho již mdle jen svítilo, a hlava jeho také již poněkud klonila se k prám.

Pan Jarýn přerušil první mlčení a pravil pohnutě k Lápovi: "A nepřeházím samotou, vedu vám i vnučce své — Jaroslava, syna své ubohé nezapomenutelné Jindry!" A hlas statečného muže zazníval neobyčejným pohnutím.

Lápa vzhledl k chlapci, který zde stál tise vedle pana Jarýna. Sotva že však zraky jeho spočinuly na dítěti, bleskurychle se sehnul a vyzdvihnuv je, přivínil ho cha vše k prám i lbal jej opětovně, a jakoby se naň lépe polívatý chtěl, odnesl jej rychle k oknu a obrátil se s ním k Petřinu.

Po chvíli, když byl poněkud ovládl své pohnutí, obrátil se opět k panu Jarýnovi a ehovaje stále na rukou chlapce, který byl ručku svou kolem jeho šíje ovínil a s úsměvem mu do očí pohlížel, pravil pak polohlasem: "Odpusťte — vzpomínky na minulá léta mne přemohly. Prosím, sedněte!"

Pan Jarýn, hledě s netajenou lítostí na Lápu a na vnučka svého, usedl si na pohovku, a k němu přisedl po levé ruce Lápa, pustiv malého Jaroslava z náručí, který na to zaběhl do vedlejšího pokoje, odkud jej brzo slyšeti bylo živě se bavícího a hospodyní Lápovou.

"Milý professore, jdu k vám za důležitou věcí," počal pan Jarýn vše a smutně zároveň: "Přináším vám poslední odkaz zemřelého a prosbu žijícího."

"Pane Jarýne —" odvětil překvapeně Lápa.

"Musím vám podotknouti, milý příteli, že zemřelá má Jindra v listu, který mi psala na krátko před smrtí a jenž po její smrti mi byl doručen, mně vyznaa, že vás milovala."

Lápa, který byl hluboce pohnut, zastřel si rukama tvář, a jeho mone pracující prsa i z nich vystupující vzdechy svědčily, jak velice naň působí vzpomínka ještě i v tomto okamžení. Pan Jarýn hleděl a vřelým, srdečným soucitem k němu a po chvíli ujav Lápu za ruku, pravil truchlivě: "Milý Lápo, šlechtný, drabý příteli — těžce nás všechny stihla ruka osudu. Co bych za to dal, kdybych tak mohl minulost nazpět posunouti a z udalosti před dvanácti, třinácti léty učiniti doby přítomní! Byli bychom všichni šťastni. Bůh mi svědkem, že bych celé své jmění rád za to položil, kdyby jenom moje Jindra žila a byla šťastna!" kvílel dojmavě ubohý otec, a slyz zrosily osmahlé jeho tváře. A po chvíli poněkud se sebrav, mluvil dále: "Lápo, kdybyste byl tenkrát jenom slovo pronesl, jenom mne byl upozornil, mohlo býti dnes všechno jinak!"

"Ó, což jsem mohl, což jsem směl? Já sám měl jsem se za zklamána s počátku od onoho častého anděla, a pak v posledním okamžiku, v půlhodině před smrtí, když jsem se o jiném přeavběl, pak mne vázala a poutala vůle Jindryna!"

"Velkoušé, ubohé dítě nešťastně vyžoulo mě zachráněním svým šťastím a svým životem!" nářikal těžce zarmoucený otec.

Chvilu opět trvali mlčení, v němž oba mužové s pohnutím svým zřposlil, až Lápa opět se třesoucím hlasem započal:

"Rádli jste se zmlhiti prve o její poslední vůli?"

"Tak jest," přisvědčoval pan Jarýn, pamatuje se opět zvolno-

"V psacím stolku Jindřině nalezly se po smrti její rozličné papíry. — Mezi jinými deníček, pak listů a hraběti. V listu mně určeném psala, že milovala vás nevyřekně a jedine, a že jest její poslední, avšak vroucí a snažná žádost, aby hrabě Ostrovín vyehování jejího osiřelého Jaroslava svěřil vám."

"Mně, pane Jarýne?" vzechl se Lápa překvapen.

"Vám, pane Lápo — vám," opětovl pan Jarýn. "Žádá mne důtklivě, abych veškerým vlivem svým a všemožným způsobem zasedl se u vás o to, byste vyplnil přání její. — V listu k hraběti o-pětuje totéž: zapřísahá jej památkou svou, aby dítě odevzdal rukám vašim a ponechal ho vychování, vlivu a moci vaší až do jeho plněných let. Hrabě přistoupil k žádosti té a prosbu svou v té věci vyjadřuje vahu tuto v listu svém, máje za to, že prosba jeho písemná vám bude milejší než osobní s ním setkání. — Jen tolik ještě podotýkám, že jsem od něho zmocněn hledě k věcem peněžním, a bych vše s vámi urovnal. Žádejte, co ehete, pane Lápo; zařídíte si domácnost, kterouž ovšem přibytím Jaroslava do domu vašeho snad bude třeba změniti, jak vám libo, nákladem jakýmkoliv; hrabě již napřed dává svolení ke všemu. Jen učíte zadost prosbám našim, přijmete Jaroslava k sobě a uvážete se v jeho řádné vyechování, jenom kpláte poslední žádost Jindryna!" žádal, ba prosil pan Jarýn.

"Poslední žádost Jindřinu!" opětovl bolestně Lápa a po chvíli pravil: "Pane Jarýne, jesti to velká, těžká úloha, kterou mi přisoudila zvěčnělá. Nejsm jiz tím, jakým jsem býval za let ve vašem lomě prožitých. Můj celý život přijetím úkolů toho bylo by nutno změniti; byl bych na mnohá, dlouhá léta vázán i poután a přejal bych tím těžké zodpovídání na sebe."

"Šlechtný Lápo, vy přece neodmítnete naprosto žádosti naší! Nyní ještě nemůžete, nesmíte se rozhodnouti — dříve ne, pokud jste nečetl denníku Jindřinu a listu hraběte. Zde jsou. Určete si dobu, kdy přijíti mám s hochem opět a pak mi oznámíte rozhodnutí své."

Lápa přijal zapečetěný balíček a pak list hraběte Ostrovína z rukou páne Jarýnových a vyzádal si do zítřka odpoledne lhůtu na rozmyšlenou.

Jestě valnou dobu spolu rozmlouvali, a nad Prahou již snášelo se šero, když se pan Jarýn zdvihl k odchodu. Sháněl se po svém vnuku, jehož zvěračení již dlouhou chvíli nebylo slyšeti, a když vstoupil do druhé komnaty Lápovy, zastihl starou hospodyní sedící u pohovky, na níž mladý Jaroslav pevně spal.

"Nemilá to věc" — mrzel se pan Jarýn — "hoch jest dnešní cestou z Háje až sem zemden, a teď bude velmi těžko odsud ho dostat!"

"Aj, tuť lehká pomoc" — navrhoval Lápa, skláněje se s láskyplným pohledem k slíčenému chlapci: "nechte ho zde, moje stápenka mu bude zajisté pečlivou opatrovníci, necht přespí u nás."

"Nechám ho zde, nechám s radostí, milý Lápo, a když to není naposlady, co pod vaší střechou bude spáti!" pronesl radostně a významně pan Jarýn a v brzkú odešel.

Lápa vyprovodil ho až ke schodům, pak se vrátil. Vstoupil do pokoje. Hospodyně jeho rozžala zatím lampu, spustila záclony a přinesla večeri.

Lápa něco málo pojedl a pak vzav lampu, přistoupil k loži, na něž zatím hospodyně jeho přenesla malého Jaroslava, opatrně ho tam uloživši. Se vřelým pohledem a s mčklým výrazem v tváři pozoroval spícího hochu. Za chvíli odstoupil od lůžka a odebral se opět do své studovny.

Na psacím stole ležel balíček obsahující deníček Jindřinu a pak dopis hraběte. Sálh nejprve po psaní a otevřel je.

XXVI.

List Ostrovínův začl: "Vážný pane! — Oklešlám vám po přání své zvěčnělé choti její deníček. — Jak velice, jak neuvěřitelně jsem ji miloval, budíž

Vám důkazem právě ta okolnost, že po smrti její ještě volně v ruce Vaše, v ruce sola svého, mne šťastnějšího, kladu obzobu sebe sama, ete tak poslední její přání. — Nad posvátým mně hroben jejím Vám přísahám, že veškeré snažení mé po celý čas manželství mého a ni neslo se jedine za tím cílem, bych napravil veliké provinění své: že jsem ji k sňatku se mnou přinutil, a dále aby byla Jindra šťastna. Ze se prve stalo a druhé státi nemohlo, želím hluboce a želeťi budu po celý život svůj. — S poslední prosbou Jindřinou k Vám spojiji i žádost svou nejsnaznější. Nemoha býti ehotém Jindřiným, buďte velkomyslně aspoň druhým otcem jejím dítěti! — Svěřuji Vám jedineho syna, dědice svého, úplně; vyechovejte jej tak, jak Jindra chtěla a Vás žádá. Ve všem máte volnou ruku, nebudu Vám v ničem překážeti. Žádejte, co a jak ehete, vše Vám bude vyplněno. — Jedine jen si vymíniji, abyste vždy čas prázdin buď u mne na mých statecích nebo na cestách v mé přítomnosti a Jaroslavem ztrátil."

S podivným odloží Lápa list hraběte a krátice se zamyslí, ale pak sálh dychtivě po balíčku, rozvěřel jej, a závětek papírův, poněkud sežoutých, červenou nití svázaných, objevil se před ním. — Rychle třesoucí se rukou sálh nit, položil papíry před sebe a počal je čísti.

Listy šly za sebou dle data; pokračuje se ukázati etenají z valného jich počtu jen několik, z nichž však bude moci utvořiti si souvislý a jasný obraz o celém žití Jindřině od sňatku s hrabětem až do konce života jejího.

Dne 20. srpna 18... na zámku Ostrově.

Dnes odpoledne roztoučila jsem se s domem otcovským a přestoupila jsem práh domu Ostrovína jako jeho manželka! Jaké to hrozné slovo pro mne, kryjící a hálce v sobě na vždy, po celý můj život kletbu mou! Jeho žena, a já ho nemiluji; jeho manželka a já ho nenávím; jeho choti — hraběnkou, a já po místě tomu nebažila! Přeházji mi dosud všechno jako sen, jako pouhý přelud mého ubohého, ustvaného ducha a mé ustrašené obraznosti; a přece zde sedím v komnatě draze a skvostně upravené i vyzdobené, přece hledím na ty znaky a tváře předkův Ostrovínových, jež na stěnách jsou rozvěšeny, přece mne dnes při přehodu mém všechno úřadnictvo Ostrova hlučně a radostně vítalo jako hraběnkou Ostrovínovou. Ti dobří lidé! Mne pozdravovali, mně jásalí vstříc, mně jich přání a radost náležely; a já na ně s hnevem, se záští pohlížela! Ne nikoliv, vy ubozí chudi všemohoucí, vy často a dosti zbytečně týraní služebníci za to nemůžete, že život můj, dříve tak šťastný, tak radostný, v poslední čas pak, když jsem milována byla Lápou, tak blahý, tak rajský, vašim pánem byl pokalen. Vy nemáte býti nikdy stížení ani dotčení neblahým osudem mým, já vám ehei býti všem upřímnou, nakloněnou přítelkyní a pokud možno i ochránkyní; vždyť mnozí z vás jsou tak těžce osudem stížení, tak nešťastní jako já. Přijali jste mne radostně a přátelsky, budu a ehei býti vaší přítelkyní! Má všechna neváštev, můj veškeren hněv však stihni onoho, který sem mne uvedl za vládkyni, učiniv se mne přece jen dříve mrzkou otrokyní svou!

Dne 26. srpna 18... na Ostrově.

Byla jsem dnes doma v Háji. V nejbližším krajském městě byla hospodářská výstava, k níž hrabě s mým otcem jel. Abych si nezasteskla (1), radil mi hrabě, abych strávila celý den v Háji. Avšak nedostalo se mi v domově mém potěchy. Neboť sotva jsem se ocitla na místě, kde jsem jindy bývala tak záplna, tak nevyřekně šťastna a vzpomněna jsem si, že křísti toto nyní na vždy pro mne ztraceno jest a více nedosažitelné, tu opavovala mne úzkost, zarmoutek i bol, který hrozil, že mne zahubí. A marně jsem, jako lítomí štváná, utíkala a hledala v domě otcovském i v obilném parku a milých místechkách zážití i úlevy; kamkoli jsem se uchýlila, všude zela na mne opět strašná, hrozná přítomnost; nebylof nikde jeho —! A tak jako já bez klidu, bez uspokojení, trápená neustávajícími mukami a zoufalá bloudím životem,

PODZIMNÍ OBLEKY,

spolu s velkou záscbou obleků
...zimních jakož i...

velmi vkusné převlečníky a zimníky pro pány a hochy

mám pro vás připraveny. Nejlepší materiál, výborný střih, první třídy krejčovská práce a zaručené dobré látky. Sami se nechváíme. Proto přijďte sami a přesvědčte se. Naši specialitou jsou obleky na zakázku. Dle libosti však posloužíme i velikým výběrem obleků hotových ve své zcela moderně zařízené obchodní místnosti.

Vác. Vejvoda, mužský zakázkový krejčí a majitel závodu s hotovými oděvy.
1236 J. 13. ul., Omaha, Neb.

tak i on teď potáel se od místa k místu v cizině, hledaje dychtivě léku na ránu svou, z které nejlepš krev srdce jeho plným proudem krváel! Ó, Vojtěchu, můj milovaný, nešťastný Vojtěchu, kdybychom mohli oba zapomenout! A přece — přece je to v mém pekle, v mém palčivém záru neustávající bolesti jediná útěcha, jediná krůpěj sladká do kalichu plného pe-lyňku, že tys mne miloval a mne miluješ a že mi posvěcuješ svou zistou, vroucí vzpomínku! Miláčku můj, jak bychom bývali spolu šťastni, jakým rájem by nám byl svět, kdyby — — —! Zoufa-nejší, nešťastnější jsem se vrátila z Háje, než jsem tam byla jela. — Slyším hrčení vozu, zvonce vrátého jednou zablabolil, hrabě se vracel. Sladká samota, dobrá noc!

protivna, neboť okovy, třeba zlaté a zcela zlaté, jsou vždy jen okovy, a on mi zavěsil na šíji mokrý krev srdce jeho plným proudem krváel! Ó, Vojtěchu, můj milovaný, nešťastný Vojtěchu, kdybychom mohli oba zapomenout! A přece — přece je to v mém pekle, v mém palčivém záru neustávající bolesti jediná útěcha, jediná krůpěj sladká do kalichu plného pe-lyňku, že tys mne miloval a mne miluješ a že mi posvěcuješ svou zistou, vroucí vzpomínku! Miláčku můj, jak bychom bývali spolu šťastni, jakým rájem by nám byl svět, kdyby — — —! Zoufa-nejší, nešťastnější jsem se vrátila z Háje, než jsem tam byla jela. — Slyším hrčení vozu, zvonce vrátého jednou zablabolil, hrabě se vracel. Sladká samota, dobrá noc!

(Dokončení přístě.)

Které mýdlo jest nejlepší?

Pro své zdravotní, antiseptické vlastnosti spojené s nejlepšími čistícími přísadami Severova Léčebné kožní mýdlo jest oblíbené na úmyváni, koupel i vymývání blavy, poněvadž udržuje pěknou i zdravou kůži jak dítě tak i dospělých. Na zahojení aneb zabránění všelikých avdivých, obtížných vyrážek a osutin neznáme nic tak levného a při tom tak vydatného jako každodenní použití Severova Léčebného kožního mýdla. Obdržte je v lékárnách a v obchodech s léky. Cena 25c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Long distance telefon

nestojí snad ani tolik, jako si myslíte. Zeptejte se na to. Telefonní linie "Bell" má skoro všude spojení.

Nebraska Telephone Co.

České mlýny, ve Wilber, Nebr.

Vyřabitelé nejlepší pšenice a pravé šitné mouky, jakož i české krupičky.

Mouka naše jest k dostání u všech českých groceristů v Omaze a South Omaze.

Zde-liž jedenkrát zkuste mouku Wilberskou, která jest ta nejlepší s trhu, pečivo bude se na vás jen smát.

Těz máme sklady v Lincoln, Nebr., Cedar Rapids, Ia., Chicago, Ill., Oklahoma City, Okla., Marshalltown, Ia., a St. Louis, Mo. 46-12

ZVONÍČEK & AKSAMIT, maj.

Důležité a zajímavé pro Čechy!!

Přijali jsme jednatelství pro největší literární novinku letošního knižního trhu amerického a sice znamenitou knihu, pojednávající o staré vlasti naší, dílo znamenitého učence, prof. Will. S. Monroea

"BOHEMIA AND THE CECHS"

Je to práce opravdu vzácná, která zvláště se hodí jako neocenitelný dar pro naši dorostlou mládež, která se Monroevou knihou seznámí nejen s historií, ale i přítomným stavem a poměry Čechů ve staré vlasti. Úprava je umělecká a kniha je bohatě ilustrována. Cena pěkně vázaneho výtisku \$3.00. Přihlášky adresujte na náš závod. 17-4gr

Sokolskou výpravu

na Vsesokolský Slet v Praze r. 1912 pořádá cestovní kancelář

Brodský a Sovák

1389 2nd Ave. roh 72. ul. New York, N. Y.

po nádherné lodi Holland American Line

"NEW AMSTERDAM"

Odjezd dne 11. června 1912. — Přihlaste se již nyní.

Z Rotterdamu přímý vlak bez přesedání do Prahy. Celá loď k dispozici. Kdo si přeje, může si listek do i z Evropy spíšosti v třídách aneb míšlejších spíšostí.

Výhodná výměna peněz — Čeky na Bohemii. — Hladé prohlášení zanechal.

V Praze k dispozici cestovní kancelář "Bohemia" akciové banky

Žádejte informace u **Brodský a Sovák,**
1389 2nd Avenue, roh 72. ul. New York, N. Y.

Členové Sokola obdrží listky za snížené ceny. Zástupce firmy jede s výpravou. Přihlášky přijímá

JOSEF MIK, Burlington Station, Omaha, Neb.